

Lyyti Kynänen ja Seppo Sananen tekevät laadukasta lehteä, Lehtimetsäläistä. Se on Lehtimetsän asukkaiden lempilukemista, sillä lehti tarjoaa kiinnostavat puheenaiheet jokaiselle viikolle.

Kun yllättävä myrsky iskee suoraan toimitukseen ja vie melkein valmiin lehden ainekset mennessään, reporttereiden sinnikkyys mitataan.

Ehtiikö Lehtimetsäläinen valmistua ajoissa, jotta tilaajat saavat lehden käsiinsä silloin kun pitäisi? Tästä kiipeleistä ei selvitä ilman sitkeyttä ja ystävien apua.

Kirja sisältää nuotit lauluihin:

Lyyti Kynänen ja Seppo Sananen lehtiralli
Priimaa pukkaa

Lyyti Kynänen ja Seppo Sananen Lehtimetsäläinen on osa Aikakausmedian varhaiskasvatukseen suunnattua oppimateriaalisarjaa, joka tutustuttaa alle kouluikäiset median tekemiseen.

www.aikakausmedia.fi/mediakasvatus/mediakasvatusmateriaalit

AIKAKAUSMEDIA

ISBN 978-952-94-2748-2 (sid.)
ISBN 978-952-94-2749-9 (PDF)

Piia Matikainen • Jenni Saarenkylä

Lyyti Kynänen ja Seppo Sananen Lehtimetsäläinen

Lyyti Kynänen ja Seppo Sananen LEHTIMETSÄLÄINEN

Piia Matikainen
Jenni Saarenkylä

Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen
LEHTIMETSÄLÄINEN

Kirjoittaja : Piia Matikainen
Kuvittaja : Jenni Saarenkylä
Kustantaja : Aikakausmedia
2019

Paino : Star-Offset
3. painos 2021

ISBN 978-952-94-2748-2 (sid.)
ISBN 978-952-94-2749-9 (PDF)

"Melkein valmista!" sanoi Seppo Sananen tyytyväisenä, otti mukavan takakenon ja taputteli vatsaansa.

"Kuulen nälän kurnivan."

"Älä höpsöjä höpötä. Vielä pitää kirjoittaa pääjuttu valmiiksi, miettiä kannen otsikot ja oikoluke sivut. Keskeneneräisellä lehdellä eivät Lehtimetsäläisen lukijat tee yhtikäs mitään", toppuutteli Lyyti Kynänen.

Seppo Sananen ja Lyyti Kynänen toimittivat Lehtimetsäläinen-nimistä lehteä, joka ilmestyi kerran viikossa. Nyt tekeillä oli erikoisnumero, erityisen mukkea ja odotettu lukupaketti, jonka viimeistely oli jäänyt viime tinkaankin yllättävien juttuvinkkien vuoksi.

Seppo huokaisi ja kampesi vartensa pystyyn, puisteli havuja takamuksestaan, venytteli ja vilkaisi kulma kurtussa taivaalle.

"Sataako se meinaa?"

Oli kesä ja he olivat siirtäneet lehtensä toimituksen puunkolosta ulos avokonttoriin, Lehtimetsän ainoan kuusen alle. Sää tiedotus oli luvannut auringonpaistetta koko viikoksi ja Sepon tarkka vainu jopa koko kuukaudeksi.

Pahasti kuitenkin näytti, että pieleen meni ennustus sekä meteorologilla että Sepolla.

Kuin tyhjästä ilmestyi tumma pilvi, joka pyörteili suoraan kohti.

Puhuri tarrasi kuusenoksiin ja heilutteli havuja, viisti pitkin sammalta ja nosti ilmaan kaiken irtoavan, mukaan lukien toimituksen paperit. Yksi huiskaus vain ja pääjutun muistiinpanot ja valmiista sivuista otetut vedokset olivat tiessään.

Seppo käpertyi kameransa ylle, etteivät he menettäisi kuviaan. Lyyti tarrasi tuuheaan häntäänsä, ettei tuuli tempaisisi pientä kettua mukaansa, ja iski toisen takatassunsa tietokoneen päälle, jottei sekin karkaisi.

Sitten tuli hiljaista, ihan kuin ei myrskyä olisi ikinä ollutkaan.

"Mitäs nyt?" rohkeni Seppo kysyä.

"Takaisinhan ne on saatava", vastasi Lyyti.

Päätäväisenä lähti kaksikko siihen suuntaan, mihin tuuli oli hetkeä aiemmin kadonnut. Nälkä ja väsymys olivat tipotiessään, niiden tilalla reportterin vainu ja sitkeys.

"Mutta kahdestaan me emme tästä selviä. Tarvitsemme metsän väen apua", Seppo totesi.

"Mikä nyt noin masentaa?" kysyi pupu, kun Lyyti ja Seppo saapuivat Lehtimetsän keskusta. Sieltä sai yleensä nopeasti tietoa, kun jotain ennennäkemätöntä tapahtui.

"Koko tekeillä ollut lehti katosi myrskyn mukana", Seppo voivotteli ja istahti ähkäisten kivelle.

"Minkä myrskyn?" pupu ihmetteli.

"Meidän kuuseen iski semmoinen puhuri, ettei ole ennen nähty", Seppo selitti.

"Oi voi, kuinka huono tuuri. Ilmeisesti se oli hyvin paikallinen säätmiö", pupu yhtyi harmitteluun.

Mäyräkin kaivautui kotikolostaan taivastelemaan tilannetta. Se oli ollut vetelemässä hirsä ja säikähti sivuuttaneensa jotain jännittävää. Yleensä mäyrä tiesi kaikesta kaiken ja enemmänkin.

Myös siili kurkisti pesästään ja liittyi ihmettelijöiden joukkoon.

"Huomennahan on torstai. Eikö lehden pitäisi olla jo painossa?"

"Jestas, siksihän tässä hätäillään", Lyyti tuhahti.

"Ehkä linnut ovat nähneet jotain", pupu ehdotti.

Kaksikko porhalsi Lehtimetsän Lintuinraitille ja tiedusteli, olivatko siivekkäät nähneet korkeuksistaan, minne muistiinpanot menivät.

"Tuonne päin lensivät!" pöllö huuteli lepän latvasta ja heilutteli oikeaa siipeään.

"Vai olikohan sittenkin tuonne päin?" se korjasi ja heilautti empien vasenta siipeään. Pöllö oli viisas mutta hyvin vanha, ja sen muisti ontui hetkittäin.

"Jokainen vihje olisi nyt kullanarvoinen, sillä kello alkaa olla paljon", Lyyti sanoi ja tähyili pesäpuihin.

"Kuusi! Kuusi!" toisteli käki, jonka sanavarasto oli harmillisen suppea. Se nyökkäili päällään samaan suuntaan, johon pöllö oli viimeisenä viittoillut.

"Tiedetään, tiedetään! Siksi tässä kiiruhdetaan", vastasi Lyyti, joka epäonnekseen luuli, että käki tarkoitti kelloa.

"Lehti on puussa! Lehti on puussa!" piipitti peipponen pesästään.

Lyyti huokaisi: "Sehän nyt on päivänselvää, että puussa on lehtiä. Asut koivussa, ystäväni."

"LEHTI on puussa!" peipponen painotti ja miltei kimmastui.

Vaan eivät kuunnelleet Lyyti ja Seppo peipposta, vaikka olisi kannattanut.

Lyyti ja Seppo suuntasivat purolle, aivan Lehtimetsän laitamille. Puroon päätyi usein moni myrskyn viemä asia, mutta nyt he toivoivat vetävänsä vesiperän.

"Jos muistiinpanot ovat kastuneet, ei niillä tee enää mitään", Lyyti totesi.

Hän otti suurennuslasin laukustaan ja alkoi tiiraila kristallinkirkasta vettä ja rantakivien rakosia. Seppokin hyppäsi veteen ja lähti kahlaamaan pitkin puroa.

Ahvenet loikkivat pinnalle utelemaan, mikä sai kuivalla maalla viihtyvän kaksikon kastelemaan varpaansa.

Kun Seppo kertoi kohtalokkaasta myrskystä, yksi kaloista sanoi: "Täällä ne paperit eivät ole. Siitä laitan vaikka pyrstöni pantiksi."

Vähän matkan päässä kivellä patsasteleva lokki katseli Lyytiä ja Seppoa tietäväisenä.

"Paljon maksatte, jos annan vihjeen?"

Pitihän se arvata, lokki oli aina pummaamassa jotakin.

"Saat lehden vuosikerran ilmaiseksi, jos annat ratkaisevan vihjeen", Seppo lupasi.

"Ei kannata lähteä merta edemmäs kalaan", lokki sanoi.

"Mitä?" Lyyti kysyi.

"Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto", lokki jatkoi viisasteluaan ja lehahti tiehensä huikaten vielä mennessään:
"Jään odottelemaan ilmaista lehden vuosikertaa! Tiedätte osoitteeni!"

Lyyti ja Seppo istahtivat kuivattelemaan karvajalkojaan.
Mistä vielä voisi etsiä?

"Kerrataanpa kaikki hatarat vinkit, joita saimme", Lyyti ehdotti ja tiiraili lehtiötään.

Myrsky oli paikallinen sääilmiö,
sanoi pupu.

Lehti on puussa,
sanoi peipponen.

Kuusi, kuusi,
sanoi käki.

Ei kannata lähteä merta edemmäs kalaan,
sanoi lokki.

Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto,
sanoi lokki.

Kun Lyyti oli lukenut kaikki vihjeet ääneen, Sepolla välähti.

Se pomppasi pystyyn ja lähti juoksemaan, minkä möristä kintuistaan pääsi.

"Katso!" Seppo kiljui, kun he pääsivät kotikuusensa luo.

Ilta-auringon valossa kylpevä kuusi näytti kummalliselta, vähän kuin joulukuuselta, mutta oksilla oli kynttilöiden ja väripallojen sijaan paperia.

"Siellä ne ovat!" Lyyti tuuletti ja tanssi Sepon ympärillä sivulaukkaa.

"Peipponenhan sanoi heti, että lehti on puussa!" Seppo hihkui ja yritti kurkotella alimpia lappusia, mutta ne olivat liian korkealla.

Lyyti kipusi Sepon olkapäille ja onnistui tarraamaan yhteen paperiin. Lapsu oli vain puolikkaita lauseita, sillä se oli revennyt kahtia.

"Nyt ei lannistuta", Lyyti päätti.

"Paperia on puussa niin paljon, että ainakin melkein kaiken täytyy olla tallessa. Nyt pitää vain saada ne tuolta alas."

Seppo tarttui käpälillään kuusen paksuun runkoon. Kun se irrotti toisen takajalan maasta, toinen irtosi rungosta.

"Ei ole kaikkia karhuja luotu kiipeilemään. Siipiä tässä tarvittaisiin!"

Kun Lyyti ja Seppo kirmasivat takaisin Lintuinraitille, peipponen näytti tietäväiseltä.

"Siellä se on! Koko keskeneräinen lehti on puussa!" Lyyti läähätti.

"Mitäs minä sanoin", peipponen myhäili.

Se pyrähti ilmaan ja lensi kuusen luo Seppo ja Lyyti kintereillään. Pienellä nokallaan peipponen irrotti oksiin takertuneet paperit ja pudotti ne Lyytin ja Sepon jalkoihin.

Kun koko kuusi oli tyhjennetty, tuloksena oli läjä paperia.

"Näyttää siltä, että ensi yönä ei nukuta", Seppo sanoi.

Lyyti kyykistyi tutkimaan tietokonetta ja lysähti voihkaisten istumaan: "Kaikki valmiiksi taitetut sivutkin ovat kadonneet! Mitäs nyt tehdään?"

Sana kiiri nopeasti läpi Lehtimetsän, ja kaikki metsän asukkaat

tulivat auttamaan Lyytiä ja Seppoa pulman ratkomisessa.

Osaisitko sinä auttaa Lyytiä ja Seppoa yhdistämään revenneet aukeamat toisiinsa?

Torstai valkeni Lehtimetsässä aurinkoisena, ja metsän asukkaat heräsivät odottamaan, ilmestyisikö lehti kaikesta huolimatta.

Kun muut olivat vetäytyneet yön pikkutunneilla kotikoloihinsa, Lyyti ja Seppo olivat jääneet naputtamaan lehteä valmiiksi tietokoneellaan. Kaikenmoista oli kaksikon toimitusuran aikana tapahtunut, mutta koskaan ei ollut Lehtimetsäläinen jäänyt ilmestymättä.

Kun käkikello löi kaksitoista kertaa, postinjakajana työskentelevä harakka lensi läpi metsän ja soitti torveaan. Uteliaat päät pilkistivät pesistä ja koloista katsomaan, oliko harakalla mitään mukanaan.

Olihan sillä.

Harakka lennätti painotuoreen Lehtimetsäläisen jokaiselle tilaajalle, ja innokkaat käpälät ja siivet tarrasivat kiinni odotettuun numeroon.

Kun muut metsän asukkaat nautiskelivat lukuhetkestä, Lehtimetsän ainoan kuusen juurelta kuului lopultakin ansaittu kuorsaus.

Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen lehtiralli

San. Piia Matikainen
Säv. Heikki Honkanen

Lyy - ti ^D Ky - nä - sel - tä tus - kin mi - kään ^G huo - maa - mat - ta jää, hän

^C kul - kee ko - ko ^G a - jan tark - kail - len. ^D Sep - po

^D Sa - na - sel - la ka - me - ran - sa ^G jat - kee - na on pää, jo - ka

^C hok - saa ^G ai - van kai - ^D ken. On - ko

^G jut - tu tot - ta ai - na, jos se ^D lu - kee leh - des - sä?

^{Bb} En - täs, kun se on ^{A7} in - ter - ne - tis - sä? ^{Bb} ^{A7} Kun

^G Lyy - ti kir - joit - taa, sa - nat ^D lau - seik - si muut - tuu,

^{A7} Sep - po tar - kis - taa, jos vaik - ka ^D sa - na ^{D7} puut - tuu.

^G Leh - ti pai - noon suit - sait! ^D Par - hai - ta on ^{Hm} tors - tait, kun

^{A7} pos - ti - luuk - ku ko - lah - taa. ^D Nyt lu - ke -

^D maan!

2.
Mikä kulkenut on tuosta,
juossut piiloon kuusen taa?
Mikä jättänyt puun juureen papanat?
Lyyti havaintonsa pieneen
muistivihkoon kirjoittaa,
Seppo kiireen vilkkaa ottaa kuvia.
Onko juttu totta aina, jos se lukee...

3.
Lyytin tassut näppäimiä
hurjaan tahtiin paukuttaa,
Seppo tarkoin silmin tutkii kuviaan:
"Mikä näistä kanteen
tällä kertaa laitetaan?
Mikä houkuttaisi lehteen tarttumaan?"
Onko juttu totta aina, jos se lukee...

Priimaa pukkaa

San. Piia Matikainen
Säv. Heikki Honkanen

